

АСОЦИАЦИЯ НА ПРОКУРОРИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Гр.София, ул."Антим I" №17, тел:02/981 51 50, ф:02/980 00 59, E-mail : a_p_b@abv.bg
Internet: www.apb.hit.bg

Председател: Р.Димов – Апелативен прокурор – Пловдив, пл."Съединение" №3, тел.032/400-601, ф. 032/631360, E-mail:apelprok.plovdiv@boss.bg

№ 54 2004

В.11 ..... 2004 г.

Ген.к.д. №6/2004
Да се разглеждат за
всички съдии
08.11.2004г. *[Signature]*

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Док. № 14/К.С.С.04
Дата 05.11.2004

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

ОТ АСОЦИАЦИЯТА НА ПРОКУРОРИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО:

Молбата на Главния прокурор за обявяване за противоконституционни разпоредби на Наказателно-процесуалния кодекс, Закона за изменение и допълнение на НПК (Д.В. бр.70 от 06.08.1999 г.), Закона за изменение и допълнение на НПК (Д.В. бр.42 от 27.04.2001 г.), Закона за изменение и допълнение на НПК (Д.В. бр.50 от 30.05.2003 г.) и Закона за изменение и допълнение на НПК (Д.В. бр.57 от 24.06.2003 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Становището на Асоциацията на прокурорите в България относно допуснатите за разглеждане по същество искания на Главния прокурор на Република България за установяване противоконституционност на разпоредби от НПК е следното:

По т.2 от молбата на Главния прокурор за обявяване за противоконституционни разпоредбите на ЗИДНПК от 1999 година, § 143, §144, и § 179, т.1 и 2 в частта на чл.279 ал.1 относно думите “пред съдия” и ал.3, а също и § 62 и § 63 от ЗИДНПК (Д.В. бр.50/2003 г.) и § 5 от ЗИДНПК (Д.В. бр.57/2003 г.) считаме, че действително тези норми

противоречат на Конституцията. Съгласно чл.119 ал.1 от конституцията съдилищата осъществяват правораздаването.

На Прокуратурата е предоставена обвинителната функция чл.127, т.1 от Конституцията.

Създаването на института за разпит на обвиняемия и свидетелите пред съдия — чл.210, ал.3 и 4 и чл.210а от НПК дава възможност на съда да участва при предварителното производство в процеса на събиране на доказателствата и формиране на обвинението. Такова правомощие Конституцията не предоставя на съдилищата. Съчетаването на двете функции — обвинителна и правораздавателна в един орган е недопустимо и създава предпоставки за необективност при решаване на съдебните дела.

Този институт вероятно има приложение в други правни системи, но без цялостна реформа на българската правораздавателна система той е неприложим и влиза в противоречие с конституционните норми.

В точка 3 от молбата на Главния прокурор се иска обявяване за противоконституционни разпоредбите на § 9 от ЗИДНПК от 2001 година в частта на чл.237 ал.3 изречение 1-во от НПК относно думите “пред съответния първоинстанционен съд”, както и § 67 т.3 от ЗИДНПК от 2003 година (Д.В. бр.50/2003 г.), в частта на чл.237, ал.4 — 7 НПК.

Нашето виждане е, че атакуваните норми противоречат на чл.127, ал.1 и чл.119, ал.1 от Конституцията. Тук още по отчетливо се вижда как на съдът като правораздавателен орган са предоставени обвинителни функции. След като той се произнася по законосъобразността на прекратяването и има правомощия да го отмени очевидно е, че изземва функциите на прокурора като държавен обвинител. И тук се стига до съчетаване на обвинителната и правораздавателна функция в един орган, което е в противоречия с посочените по-горе разпоредби на Основния закон.

В точка 4 от молбата на Главния прокурор се иска обявяване за конституционна разпоредбата на § 69 от ЗИДНПК от 2003 година (Д.В. бр. 50/2003 година) относно новосъздадения чл.239а.

С тази норма се нарушава принципа за равенство на гражданите пред Закона прогласен в чл.6, ал.2 от Конституцията.

В чл.80 от НК са създадени общовалидни критерии за погасяване на наказателното преследване. Новосъздадената разпоредба дава привилегии на определена категория лица.

Освен това и тук в противоречие на чл.127, т.1 от Конституцията на съдилищата се предоставят правомощия, които са в прерогатива на държавното обвинение.

Споделяме изцяло и останалите доводи развити в молбата на Главния прокурор.

В точка 5 от молбата на Главния прокурор се иска да се обявят за противоконституционни разпоредбите на § 11-17, § 44, § 64, §65, в частта

на чл.219, ал.4 относно думите “справка за гражданския иск” и § 66 в частта на чл.235, ал.4 относно думите “справка за гражданския иск”.

Основателно е твърдението, че тези разпоредби изцяло противоречат на чл.122 ал.1 от Конституцията. Невъзможността за пострадалия да участва в досъдебното производство драстично нарушава правото му на защита.

В точка 6 от молбата на Главния прокурор се иска да се обявят за противоконституционни разпоредби на ЗИДНПК от 2003 година (Д.В. бр. 50/02003 година) : § 52, т.2, § 53, § 57, § 115 т.2 и т.4 и § 116 в частта на чл.410а ал.1 относно думите “когато не е упражнил правомощията си по чл.409 ал.5” и разпоредбата на § 228 от ЗИДНПК от 1999 година в частта на ал.1 на чл.410 от Кодекса.

Отнемането на правомощията на прокурора по чл.176 от НПК да изисква всички материали по следственото дело противоречи на чл.127 т.1 от Конституцията, който оправомощава единствено прокурора да привлича към отговорност лицата, които са извършили престъпление и да поддържа обвинението по наказателни дела от общ характер. Това ограничение не дава възможност за пълноценно реализиране на ръководните функции на прокурора над органите на досъдебното производство.

Същата конституционна разпоредба е нарушена и с отмяната на правилото, което не дава възможност на следователят да обжалва постановленията за образуване на предварително производство и постановленията за преобразуване на полицейското производство в предварително. С тези актове прокурорът осъществява правомощията си предоставени му от конституцията — да решава кога да започне предварителното производство и по кои дела се налага провеждането на такова производство. Съгласно чл.128 от Конституцията следователите осъществяват предварителното производство по наказателни дела. Или тяхната работа е да разследват, а не да решават започнатото на предварително производство. За това и предоставянето правомощие за обжалване на тези прокурорски актове противоречи на Конституцията.

Въвеждането на правилата да не се съставят постановления за започване на предварително производство, полицейско производство и за привличане на уличен към наказателна отговорност решава прокурора от възможността да осъществява контрол върху тези действия въпреки, че той ръководи досъдебното производство. С това се нарушава чл.127, ал.1 от Конституцията.

Параграф 115-116 и § 57 от ЗИДНПК от 2003 година също противоречат на чл.127 от Конституцията. Прокурора е лишен от възможността да преценява кога събраните при бързото полицейско производство доказателства са достатъчни за повдигане на държавно обвинение пред съда. Не може да се осъществява и контрол върху действията на следователя, с които започва предварителното производство. Прокурора е длъжен да го приеме и да остави то да се

развива дори в случаите, когато е ясно, че няма извършено престъпление. Всичко това силно ограничава правомощията на прокурора предоставени му от Конституцията да привлича към наказателна отговорност лицата извършили престъпления. Такива права се предоставят на други органи, което е противоконституционно.

В заключение считаме, че молбата на Главния прокурор е основателна и следва да се уважи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
АСОЦИАЦИЯТА НА ПРОКУРОРИТЕ:
РОСЕН ДИМОВ

